

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2016 m. birželio 13 d.
(OR. en)

9197/16

ECOFIN 449
UEM 196
SOC 313
EMPL 209
COMPET 283
ENV 328
EDUC 183
RECH 175
ENER 191
JAI 437

PRANEŠIMAS

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Nuolatinių atstovų komitetui / Tarybai
Komisijos dok. Nr.:	9124/16 ECOFIN 416 UEM 166 SOC 280 EMPL 176 COMPET 253 ENV 297 EDUC 153 RECH 145 ENER 158 JAI 403 - COM(2016) 327 final
Dalykas:	Rekomendacija dėl TARYBOS REKOMENDACIJOS dėl 2016 m. Estijos nacionalinės reformų programos su Tarybos nuomone dėl 2016 m. Estijos stabilumo programos

Delegacijoms pridedamas pirmiau nurodytas Komisijos pasiūlymu (dok. COM(2016) 327 final) grindžiamas Tarybos rekomendacijos projektas, kurį peržiūrėjo ir dėl kurio susitarė įvairūs Tarybos komitetai.

TARYBOS REKOMENDACIJA

... m. ... d.

**dėl 2016 m. Estijos nacionalinės reformų programos
su Tarybos nuomone dėl 2016 m. Estijos stabilumo programos**

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 121 straipsnio 2 dalį ir 148 straipsnio 4 dalį,

atsižvelgdama į 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1466/97 dėl biudžeto būklės priežiūros stiprinimo ir ekonominės politikos priežiūros bei koordinavimo ¹, ypač į jo 5 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos rekomendaciją,

atsižvelgdama į Europos Parlamento rezoliucijas,

atsižvelgdama į Europos Vadovų Tarybos išvadą,

atsižvelgdama į Užimtumo komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Ekonomikos ir finansų komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Socialinės apsaugos komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Ekonominės politikos komiteto nuomonę,

¹ OL L 209, 1997 8 2, p. 1.

kadangi:

- (1) 2015 m. lapkričio 26 d. Komisija priėmė metinę augimo apžvalgą, kuria pradedamas 2016 m. Europos ekonominės politikos koordinavimo semestras. 2016 m. kovo 17–18 d. Europos Vadovų Taryba patvirtino metinėje augimo apžvalgoje nustatytus prioritetus. 2015 m. lapkričio 26 d. Komisija pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1176/2011² priėmė Įspėjimo mechanizmo ataskaitą, kurioje Estija nurodyta kaip viena iš valstybių narių, dėl kurių reikės parengti nuodugnią apžvalgą. Tą pačią dieną Komisija taip pat priėmė rekomendaciją dėl Tarybos rekomendacijos dėl euro zonos ekonominės politikos. Tą rekomendaciją Europos Vadovų Taryba patvirtino 2016 m. vasario 18–19 d., o Taryba ją priėmė 2016 m. kovo 8 d.³ Kaip šalis, kurios valiuta yra euro, atsižvelgdama į glaudžias ekonominės ir pinigų sąjungos šalių ekonomikos sąsajas, Estija turėtų užtikrinti, kad ta rekomendacija būtų visiškai ir laiku įgyvendinta;
- (2) Estijos ataskaita paskelbta 2016 m. vasario 26 d. Joje įvertinta Estijos pažanga, padaryta įgyvendinant 2015 m. liepos 14 d. Tarybos priimtas šaliai skirtas rekomendacijas ir siekiant nacionalinių tikslų pagal strategiją „Europa 2020“. Į ją įtraukta ir nuodugni apžvalga pagal Reglamento (ES) Nr. 1176/2011 5 straipsnį. 2016 m. kovo 8 d. Komisija pateikė nuodugnios apžvalgos rezultatus. Komisijos analizė leidžia daryti išvadą, kad Estijoje nėra susidaręs makroekonominis disbalansas;
- (3) 2016 m. balandžio 28 d. Estija pateikė 2016 m. stabilumo programą, o 2016 m. kovo 10 d. – 2016 m. nacionalinę reformų programą. Siekiant atsižvelgti į jų tarpusavio sąsajas, abi programos vertintos vienu metu;

² 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1176/2011 dėl makroekonominių disbalansų prevencijos ir naikinimo (OL L 306, 2011 11 23, p. 25).

³ OL C 96, 2016 3 11, p. 1.

- (4) į atitinkamas konkrečioms šalims skirtas rekomendacijas atsižvelgta sudarant 2014–2020 m. Europos struktūrinių ir investicijų fondų programas. Kaip numatyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1303/2013 ⁴ 23 straipsnyje, Komisija, jei tai būtina siekiant remti atitinkamų Tarybos rekomendacijų įgyvendinimą, gali paprašyti valstybės narės peržiūrėti savo partnerystės sutartį ir susijusias programas bei pasiūlyti jų pakeitimų. Kaip naudotųsi šia nuostata, Komisija išsamiau nurodė Priemonių, kuriomis Europos struktūrinių ir investicijų fondų veiksmingumas siejamas su patikimu ekonomikos valdymu, taikymo gairėse;
- (5) šiuo metu Estijai taikoma Stabilumo ir augimo pakto prevencinė dalis. 2016 m. stabilumo programoje Vyriausybė numato maždaug 0,5 % BVP nominalųjį deficitą 2016–2018 m., o vėliau vėl pasiekti balansą. Struktūriniu požiūriu, vidutinio laikotarpio biudžeto tikslą – struktūrinį balansą – Estija ir toliau užtikrins visą programos laikotarpį. Stabilumo programoje numatyta, kad valdžios sektoriaus skolos santykis su BVP 2017 m. išliks maždaug 10 % BVP, o 2020 m. mažės iki maždaug 9 ½ % BVP. Makroekonominis scenarijus, kuriuo grindžiamos šios biudžeto projekcijos, yra tikėtinas 2016 m., tačiau optimistinis 2017 m. Remiantis Komisijos 2016 m. pavasario prognoze numatoma, kad struktūrinis balansas kis taip: 2015 m. 0,6 % BVP perteklius, 2016 m. subalansuotas biudžetas, o 2017 m. nedidelis 0,2 % BVP deficitas, ir tai galima laikyti beveik pasiektu vidutinio laikotarpio biudžeto tikslu. Tolesni nuokrypiai būtų vertinami atsižvelgiant į reikalavimą išlaikyti vidutinio laikotarpio tikslo lygio struktūrinį balansą. Remdamasi stabilumo programos vertinimu ir atsižvelgdama į Komisijos 2016 m. pavasario prognozę, Taryba mano, kad Estijai turėtų pavykti laikytis Stabilumo ir augimo pakto nuostatų;

⁴ 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniai fondai, Sanglaudos fondai, Europos žemės ūkio fondai kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondai bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniai fondai, Sanglaudos fondai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondai taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006 (OL L 347, 2013 12 20, p. 320).

- (6) Estija ėmėsi svarbių veiksmų dalyvavimui darbo rinkoje didinti, įskaitant darbingumo lygio nustatymo reformos įgyvendinimą. Ši reforma, kuri įsigaliojo 2016 m. sausio mėn. ir bus visiškai įgyvendinta nuo 2017 m. sausio mėn., padidins bendrą darbo jėgos pasiūlą. Padėti vėl integruotis tiems, kas ilgą laiką nedalyvavo darbo rinkoje, bus nelengvas uždavinys. Siekiant padėti asmenims, kuriems skirta darbingumo lygio nustatymo reforma, pradėti dirbti ir likti darbo rinkoje, diegiamos naujos aktyvios darbo rinkos politikos priemonės, taip pat pakeista finansinės paramos sistema;
- (7) Estija ėmėsi veiksmų, kad padidintų paskatas dirbti, visoms pajamų grupėms, įskaitant mažas pajamas gaunančius asmenis, sumažindama darbo jėgai tenkančią mokesčių naštą. Tai galėjo turėti įtakos tam, kad Estijoje nedarbo lygis yra žemesnis, o žemos kvalifikacijos darbuotojų užimtumo lygis – didesnis už ES vidurkį. Be jau priimtų priemonių, nuo 2017 m. planuojamas papildomas mokesčių grąžinimas mažas pajamas gaunantiems asmenims. Tačiau dėl to nustatomos aukštos faktinės ribinės mokesčių normos, todėl kyla pavojus, kad susidarys mažo darbo užmokesčio spąstai ir bus skatinama darbo užmokestį mokėti vokeliuose. Šių priemonių poveikis bus žinomas tik atlikus jų vertinimą;
- (8) 2020 m. mokymosi visą gyvenimą strategijos ir 2015–2018 m. profesinio rengimo ir mokymo programos įgyvendinimas padėjo padidinti profesinio rengimo ir mokymo įstaigų studentų skaičių ir įgytų kvalifikacijų atitiktį darbo rinkos poreikiams. Tikimasi, kad išaugs pameistrystę pasirinkusių profesinio rengimo ir mokymo įstaigų studentų dalis, tačiau profesinio rengimo ir mokymo įstaigų nebaigusius studentų rodiklis tebeverčia susirūpinti;
- (9) vis dar trūksta vietų ankstyvojo ugdymo ir priežiūros įstaigose 0–3 m. vaikams, tačiau padėtis gerėja, kasmet sukuriami papildomų vietų;

- (10) Estijoje vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumas yra didžiausias Sąjungoje – 2014 m. jis siekė 28,3 %. Dėl to kyla pavojus, kad moterų potencialas nebus visapusiškai išnaudotas. Vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumą be kitų veiksnių lemia profesinė ir sektorinė lyčių segregacija darbo rinkoje, darbo užmokesčio nustatymo skaidrumo trūkumas privačiajame sektoriuje ir ilgesnės moterų karjeros pertraukos dėl priežiūros įsipareigojimų. Vyriausybė paskelbė apie keletą priemonių, skirtų vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumui panaikinti. Planuojamos priemonės, kurios dar turės būti priimtose ir įgyvendintos, be kita ko, yra: gerinti duomenų rinkimą, darbo inspekcijoms pavesti užduotį stebėti, kaip darbdaviai taiko vienodo užmokesčio principą, skatinti darbo užmokesčio nustatymo skaidrumą, suteikti tėvams daugiau paskatų imti dalį vaiko priežiūros atostogų ir pagerinti galimybes naudotis vaikų priežiūros paslaugomis. Į 2016–2023 m. gerovės planą įtraukti su lyčių lygybe susiję tikslai ir priemonės, skirtos lyčių segregacijai darbo rinkoje panaikinti ir kovoti su stereotipais. Planuojamos priemonės, kuriomis siekiama šeimoms sumažinti priežiūros našta ir sugrąžinti priežiūros teikėjus į darbo rinką. Tikimasi, kad jos turės teigiamą poveikį moterų dalyvavimui darbo rinkoje;
- (11) Estijoje galimybė naudotis viešosiomis paslaugomis nėra užtikrinama visose savivaldybėse, o kokybiškų paslaugų tokiose srityse kaip transportas, švietimas, ilgalaikė vyresnio amžiaus žmonių priežiūra ir kitų socialinių paslaugų teikimas vietos lygmeniu tebekelia problemų. 2016 m. kovo mėn. Vyriausybė Parlamentui pateikė administracinės reformos įstatymo projektą, kad padėtų pagrindą vietos savivaldos institucijų reformai. Įgyvendinant reformą numatomi savanoriški ir vyriausybės inicijuoti susijungimai, kurių tikslas – pasiūlyti prieinamas bei kokybiškas paslaugas ir užtikrinti efektyvesnę bei kompetentingą valdymą. Iš dalies pakeistame Socialinės apsaugos įstatyme nustatyti būtiniausi reikalavimai devynioms socialinėms paslaugoms, tačiau jo įgyvendinimui kyla pavojus dėl savivaldybių teikiamų paslaugų trūkumų. Siūloma vietos savivaldos institucijų reforma dar nepriimta;

- (12) Estijos privačiojo ir viešojo sektorių skiriamų investicijų ir BVP santykis yra vienas didžiausių. Vis dėlto šalis dar turi išspręsti kelias problemas, kad dar labiau pagerintų investavimo aplinką. Estija ėmėsi įgyvendinti mokslinių tyrimų, technologinės plėtros ir inovacijų strategiją „Žinių Estija“ ir Verslumo augimo strategiją, kurios kartu sudaro pažangiosios specializacijos sistemą. Šių strategijų sinergijos užtikrinimas gali padėti paskatinti privačias investicijas į mokslinius tyrimus, technologinę plėtrą ir inovacijas, ypač atsižvelgiant į tai, kad verslo investicijos į mokslinius tyrimus ir technologijas 2014 m. sumažėjo iki 0,6 % BVP, ir kad Estija greičiausiai nepasieks savo tikslo 2020 m. skirti 3 % BVP moksliniams tyrimams, technologinei plėtrai ir inovacijoms. Bendrovių, bendradarbiaujančių su mokslo tiriamosiomis institucijomis, yra nedaug, dėl to pateikiama mažai patentų paraiškų. Atrodo, kad pastaraisiais metais Estijos pagamintų prekių eksporto bendra struktūra pasikeitė ir buvo pereita prie mažesnės vertės prekių. Darbo jėgos ir kvalifikuotų darbuotojų trūkumas gali tapti kliūtimi didesnėms investicijoms į aukštųjų technologijų sektorius;
- (13) atsižvelgdama į Europos semestrą, Komisija atliko išsamią Estijos ekonominės politikos analizę ir ją paskelbė 2016 m. šalies ataskaitoje. Be to, ji įvertino stabilumo programą ir nacionalinę reformų programą, taip pat veiksmus, kurių Estija ėmėsi atsižvelgdama į ankstesniais metais jai skirtas rekomendacijas. Komisija įvertino ne tik jų svarbą tvariai fiskalinei ir socialinei bei ekonominei Estijos politikai, bet ir tai, kaip laikomasi ES taisyklių ir gairių, nes ES lygio priemonėmis prisidedant prie būsimų nacionalinių sprendimų būtina stiprinti bendrą ES ekonomikos valdymą. Rekomendacijos atsižvelgiant į Europos semestrą pateiktos toliau išdėstytose 1 ir 2 rekomendacijose;
- (14) atsižvelgdama į šį vertinimą, Taryba išnagrinėjo stabilumo programą ir mano, jog tikėtina, kad Estija laikysis Stabilumo ir augimo pakto,

REKOMENDUOJA Estijai 2016–2017 m. imtis šių veiksmų:

1. Užtikrinti, kad vietos lygmeniu būtų teikiamos ir prieinamos aukštos kokybės viešosios paslaugos, ypač socialinės paslaugos, be kita ko, priimant ir įgyvendinant siūlomą vietos savivaldos institucijų reformą. Priimti ir įgyvendinti priemonės, skirtas vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumui sumažinti, įskaitant Gerovės plane numatytas priemones.
2. Skatinti privačias investicijas į mokslinius tyrimus, technologinę plėtrą ir inovacijas, be kita ko, stiprinant akademinės bendruomenės ir verslo atstovų bendradarbiavimą.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas
